

Faszerkezetű emeletes, teraszos lágymányosi MEC ház a Dunaparton

MEC clubház a Duna mellett, kikötőstéggel

Az emeletes teraszos faház a Bertalan utcában (modell, megrendelésre számítva). Helyére az egyetem legmagasabb háza a tízeleemes „Z” épület épült 1983-ban. 1910-ben Divald Károly levelezőlapot készített a klubházzal.

Az evezősversenyek lebonyolítására a Margitsziget és a lágymányosi dunai szakasz volt a legalkalmasabb. Az óbudai, a csepeli-hajógyári és a fővárosi egyetemek ifjúsága rendezte is sorozatban a látványos evezősversenyeket. A Lágymányos zsombékos, vízmadarakkal, vadnyúlal bővelkedő holt-dunai részen éltek a bolgárkertészek. Munkájukhoz elmés szerkezetű fából vízilapátoló kereket készítettek az öntözéshez. Kedvenc témájává vált ez a különleges szerkezet a festőknek, fényképészeknek, míg az evezősöknek igen jó kikötőtől szolgált.

A budai Lágymányoson azonban

gyönyörű egyetemi paloták épültek, és a „budai Műegyetem-város” 1909-ben megnyitotta kapuit a műszaki tudományok oktatása számára. Az épületeken kívül dél felé, a Bertalan utcán túl pedig kugli-, futball-, teniszpályákat alakítottak ki a szorgos fiatal hallgatók. Az evezősök sem tétlenkedtek, engedélyt kértek az egyetemi tanácstól, hogy egy faszerkezetű csónakházat építsenek. Azzal a távolabbi gondolattal, hogy a szemrevaló, erkélyes faépület mintaként (reklámként) szolgálhat a Balatonparti megrendeléshez. Számításuk be is vált, mivel a dunai evezősök és a balatoni vitorlások mindig jó barátságban

voltak. Közben az evezősök megalkották jelvényüket is, MEC, azaz Műegyetemi Evezős-Club elnevezéssel. A zászló pajzs rajzolatára „M” jelzés került. Mivel 1910-ben ezeken a sportterületeken vízhálózat nem volt, a víz hordására vízhordó csacsit tartott az egyetem. A kis állat ugyancsak közszeretettnek örvendett, még a rektori tanácsülés jegyzőkönyvébe is beírták, hogy a „lekaszált fű a vízhordó csacsinak tartatik fenn”!

A II. világháború után a Holt-Duna fokozatos feltöltésével új egyetemi épületek épültek („R”, „T”, „H” jelűekként ismert), így a korai idő szép emeletes facsónakház Divald Károly híres fotográfus felvételén látható napjainkban. A csónakház helyére pedig 10 emeletes „Z” jelű épület épült a Műegyetem rkp. és a Bertalan u. sarokházaként.

Pedroni Emma Anna

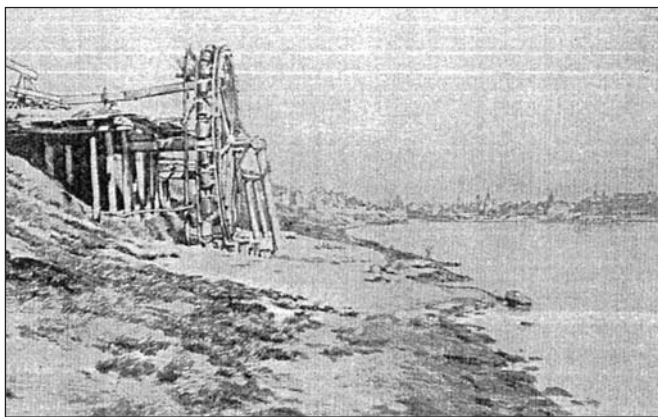
művészettörténész

Fotók: a szerző gyűjteményéből

***

A vízikerekek a bolgárkertészetek öntözését szolgálták. Jól láthatók a gabonaőrítő vízmalmokkal ellentétben, hogy a hatalmas fakerekeken lapátok helyett vödörök vannak felerősítve, melyek megfelelő vízszintnél nemcsak a kerék forgását biztosították, hanem értelemszerűen a kiemelt vizet a képen felül látható vályuba öntötték. Külön érdekesség, hogy a vízszint csökkenését a lazán (láncszerűen) felhelyezett vödör-elemek növelésével tudták követni. Sajnálatos, hogy ezekből az ipartörténeti remekből nem maradt fenn az utókor számára.

(A Szerk.)

Lágymányosi területen „bolgárkerék”, háttérben a pesti Vámház-épület. Rauscher Lajos műegyetemi tanár rajza 1910-ben (Művészet folyóirat).

Lágymányosi „bolgárkerék”, 1910.